

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (četrti senat)

z dne 4. oktobra 2006*

V zadevi T-193/04,

Hans-Martin Tillack, stanujoč v Bruslju (Belgija), ki ga zastopajo I. Forrester, QC, T. Bosly, C. Arhold, N. Flandin, J. Herrlinger in J. Siaens, odvetniki,

tožeča stranka,

ob intervenciji

International Federation of Journalists (IFJ), s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopata A. Bartosch in T. Grupp, odvetnika,

intervenientka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata C. Docksey in C. Ladenburger, zastopnika,

tožena stranka,

* Jezik postopka: angleščina.

zaradi, na eni strani, predloga za razglasitev ničnosti akta, s katerim je Evropski urad za boj proti goljufijam OLAF 11. februarja 2004 nemškimi in belgijskimi sodnim organom poslal podatke v zvezi s sumom kršitve varstva poslovne skrivnosti in podkupovanja, ter na drugi strani odškodninskega zahtevka za povrnitev nepremoženjske škode, ki jo je tožeča stranka utrpela zaradi prenosa teh podatkov in sporočil za medije, ki jih je objavil OLAF,

**SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (četrti senat),**

v sestavi H. Legal, predsednik, P. Lindh, sodnica, in V. Vadapalas, sodnik,
sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. maja 2006

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

- 1 Urad za boj proti goljufijam (OLAF), ustanovljen z Odločbo Komisije 1999/352/ES, ESPJ, Euratom z dne 28. aprila 1999 (UL L 136, str. 20), je odgovoren zlasti za izvajanje notranjih upravnih preiskav, ki so namenjene preiskovanju težjih dejanj v zvezi z opravljanjem poklicnega dela, ki lahko pomenijo kršitev obveznosti uradnikov in uslužbencev Skupnosti, pri katerih obstaja možnost uvedbe disciplinskega in, v določenih primerih, kazenskega pregona.

2 Uredba (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja OLAF (UL L 136, str. 1), ureja vse inšpekcije, preglede in druge ukrepe, ki jih izvajajo uslužbenci OLAF pri opravljanju delovnih nalog.

3 Trinajsta uvodna izjava Uredbe št. 1073/1999 določa:

„Ker so pristojni nacionalni organi ali institucije, organi, uradi ali agencije tisti, ki določijo, kakšni ukrepi se morajo po končani preiskavi sprejeti na podlagi poročila, ki ga pripravi [OLAF]; ker je kljub temu direktor [OLAF] dolžan sodnim organom države članice takoj poslati podatke, ki jih [OLAF] pridobi med notranjo preiskavo, o okoliščinah, ki bi lahko imele za posledico kazenski postopek.“

4 Člen 6 Uredbe št. 1073/1999 pod naslovom „Postopek preiskave“ v šestem odstavku določa, da „[d]ržave članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi v skladu z nacionalnimi predpisi zagotavljajo potrebno pomoč uslužbencem [OLAF], da lahko ti izvedejo svoje naloge“.

5 Člen 9 Uredbe št. 1073/1999 pod naslovom „Poročilo o opravljeni preiskavi in sprejeti ukrepi po zaključku preiskave“ v drugem odstavku določa:

„[...] Tako pripravljena poročila so dopustni dokazi v upravnih ali sodnih postopkih države članice, v katerih se njihova uporaba izkaže za potrebno, na isti način in pod istimi pogoji kakor upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji [...]“

- 6 Člen 10 Uredbe št. 1073/1999 pod naslovom „Podatki, ki jih pošilja [OLAF]“, v drugem odstavku določa:

„[D]irektor [OLAF] pošlje sodnim organom države članice podatke, ki jih je urad pridobil med notranjo preiskavo zadev, ki bi lahko imele za posledico kazenski postopek [...]“

Dejansko stanje

- 7 Tožeča stranka je novinar, zaposlen pri nemški reviji *Stern*.
- 8 V dopisu z dne 31. avgusta 2001 se je Van Buitenen, uradnik Komisije Evropskih skupnosti, skliceval na več kršitev, storjenih v več službah Komisije (v nadaljevanju: dopis Van Buitenen). OLAF je kopijo te listine prejel 5. septembra 2001.
- 9 23. oktobra 2001 je direktor OLAF enoti „Sodniki in državni tožilci, pravno svetovanje in nadaljnji sodni ukrepi“ naložil, da naj razišče navedbe, ki jih vsebuje dopis Van Buitenen, in da naj sestavi priporočila.
- 10 Enota „Sodniki in državni tožilci, pravno svetovanje in nadaljnji sodni ukrepi“ je 31. januarja 2002 izdala notranjo zaupno noto, ki je vsebovala dvanajst predlogov in priporočil, med katerimi je začetek preiskav v zvezi z določenimi navedbami iz dopisa. Na podlagi te listine je navedena enota sestavila povzetek opombe, datiran z dne 14. februarja 2002, ki je bil prav tako zaupen.

- 11 Tožeča stranka je napisala dva članka, ki sta bila objavljena v *Stern* 28. februarja in 7. marca 2002, v katerih je podrobno opisala primere kršitev v Evropskih institucijah. Ta članka sta temeljila na dopisu Van Buitenena in obvestilu OLAF z dne 31. januarja 2002.
- 12 OLAF, ki je domneval, da sta bila njegova zaupna dopisa z dne 31. januarja in z dne 14. februarja 2002 nezakonito razkrita, je 12. marca 2002 začel notranjo preiskavo, da bi določil uradnike aličasne uslužbence Evropskih skupnosti, ki so izdali tajnost.
- 13 Vodja enote „Obveščanje, operativna strategija, informacijske službe“ OLAF je 22. marca 2002 na direktorja OLAF naslovil noto, da bi ga seznanil, da naj bi na podlagi zanesljivih virov tožeča stranka uslužbencu OLAF izročila 8000 evrov, da bi pridobila več listin, povezanih z zadevo Van Buitenen. Isti dan je predstavnik za stike z javnostjo OLAF direktorja OLAF obvestil, da se je srečal z gospodom G., predstavnikom za stike z javnostjo Komisije za proračun in boj proti goljufijam, in da je ta izjavil, da mu je novinar revije *Stern* povedal, da je tožeča stranka članu OLAF izročila denar, da bi pridobila listine.
- 14 OLAF je 27. marca 2002 objavil sporočilo za medije z naslovom „Notranje preiskave v zvezi z izdajanjem zaupnih podatkov“, besedilo katerega je naslednje:

„[...] Zaradi izdajanja zaupnih podatkov iz poročila, ki ga je sestavil OLAF, je [OLAF] odločil, da v skladu s členom 5(1) Uredbe [...] št. 1073/1999 začne notranjo preiskavo. Na podlagi podatkov [OLAF] je novinar prejel več listin v zvezi s spisom,

imenovanim ‚Van Buitenen‘. Ni izključeno, da je bil nekemu iz OLAF (ali druge institucije) za pridobitev teh listin izročen denar [...]

[OLAF] vedno spoštuje najvišje etične norme. Preiskave opravlja popolnoma neodvisno. Vendar je treba poudariti, da sta dejavno podkupovanje ali plačevanje uslužbenca, da bi pridobili zaupne podatke, v Belgiji nezakonita. Poleg tega so podatki, ki jih je pridobil OLAF pri preiskavah, varovani z določbami belgijskega prava na tem področju. Če bi se po notranji preiskavi izkazalo, da gre za nezakonito dejavnost, bo [OLAF] proti kršilcem uvedel postopek v skladu z veljavnimi disciplinskimi in kazenskimi določbami [...]

- 15 V odgovor je *Stern* 28. marca 2002 objavil sporočilo za medije v katerem je na eni strani potrdil, da ima dopis Van Buitenen, in na drugi strani poudaril, da uradniku Evropskih skupnosti ni izročil denarja, da bi pridobil listine, povezane s to zadevo. To sporočilo navaja priimek in podatke tožeče stranke. *Stern* je 3. aprila 2002 pisal tudi predsedniku nadzornega odbora OLAF, da bi ugovarjal navedbam OLAF.
- 16 Revija *European Voice* je 4. aprila 2002 navedla, da je po mnenju predstavnika za stike z javnostjo OLAF ta na „prvi pogled“ imel „dokaze“, ki naj bi dokazovali, da bi „plačilo lahko bilo izvedeno“, in da je to vprašanje obravnavala resno.
- 17 Na seji 9. in 10. aprila 2002 je nadzorni odbor OLAF zahteval, naj ga seznanijo z indici, ki bi potrjevali sum o izplačilu denarja v tej zadevi.

18 Predstavnik za stike z javnostjo OLAF je 11. aprila 2002 uslužbencem OLAF poslal elektronsko pošto in navedel naslednje:

„[...] V tem trenuku so edina nesporna dejstva, da je zaupna listina OLAF prišla v roke tisku (in to se ne bi smelo zgoditi) [in] da so v OLAF in Komisiji [...] krožile govornice, na podlagi katerih naj bi bile te listine tudi ‚plačane‘ (naveden je celo znesek) [...] Nesprejemljivo je, da [...] bi tisk dobil zaupne podatke OLAF in da bi te podatke pridobil s podkupovanjem javnih uradnikov, [in da] sumov, ‚govoric‘ ali ‚špekulacij‘, kot so te, ki so v preteklih tednih krožile v OLAF, preiskovalne službe niso preverile [...]“.

19 22. oktobra je tožeča stranka vložila pritožbo (1840/2002/GG) pri Evropskem varuhu človekovih pravic v zvezi s sporočilom za medije OLAF z dne 27. marca 2002.

20 Preiskovalci OLAF so 9. decembra 2002 uradno zaslišali gospoda G. Ta je navedel, da naj bi po mnenju enega od njegovih nekdanjih sodelavcev revije *Stern*, priimek katerega ni želel navesti, tožeča stranka prejela 8000 nemških mark (DEM) ali 8000 evrov, da bi pridobila podatke v zvezi s Komisijo ali morebiti OLAF.

21 Varuh človekovih pravic je 18. junija 2003 v svojem predlogu priporočila v zvezi s pritožbo tožeče stranke poudaril, da s tem, da je OLAF navajal obstoj kaznivega dejanja podkupovanja, ne da bi ga podprl z dejstvi, ki bi bila hkrati zadostna in javno preverljiva, ni ravnal sorazmerno, kar je pomenilo primer slabega upravljanja. OLAF je priporočal, naj umakne objavljene navedbe o podkupovanju, za katere bi bilo mogoče šteti, da se nanašajo na pritožnika.

- 22 Na podlagi tega predloga priporočila je OLAF 30. septembra 2003 objavil sporočilo za medije z naslovom „Pojasnila OLAF v zvezi z domnevno izdanimi podatki“, ki je bil sestavljen tako:

„[...] OLAF je 27. marca 2002 objavil sporočilo za medije, ki je oznanjalo, da se je v skladu z Uredbo [...] št. 1073/1999 začela notranja preiskava v zvezi z domnevno izdanimi zaupnimi podatki, ki so bili zajeti v poročilu, ki je bilo sestavljeno na [OLAF].

To sporočilo je na podlagi podatkov, ki jih je prejel [OLAF], navajalo, da je novinar dobil več listin v zvezi s tako imenovanim spisom ‚v zadevi Van Buitenen‘ in da ni bilo izključeno, da je nekdo v OLAF (ali v drugi instituciji) za pridobitev teh listin prejel denar.

Preiskava OLAF v zvezi s tem ni zaključena, vendar [OLAF] do sedaj ni našel dokaza, da je bilo tako plačilo izvedeno.“

- 23 Tožeča stranka je 12. novembra 2003 na internetni strani revije *Stern* objavila članek, ki je kritiziral ravnanje direktorja OLAF.
- 24 V končni odločitvi z dne 20. novembra 2003 v zvezi s pritožbo 1840/2002/GG je Varuh človekovih pravic potrdil, da je OLAF storil kršitev slabega upravljanja in je menil, da OLAF, ki je predlog priporočila sprejel, tega ni ustrezno izvedel. V teh okoliščinah je menil, da lahko pritožnik zaradi njegove kritične pripombe zahteva ustrezno odškodnino.

- 25 Gospoda G., ki je zapustil Komisijo julija 2003, so preiskovalci OLAF ponovno zaslišali 6. januarja 2004. Na eni strani je potrdil izjave, ki jih je navedel med prvo obravnavo, in na drugi strani razkril priimek osebe, ki ga je obvestila.
- 26 Na seji nadzornega odbora OLAF 20. in 21. januarja 2004 je direktor odbor obvestil o „napredovanju v tej zadevi“ in navedel, da ta zajema zaupne kontakte z nacionalnimi sodnimi organi. V skladu z zapisnikom seje so člani odbora odločili, da bodo „ob upoštevanju posebnosti navedenega primera odložili odločanje [...], s tem, da so podrobneje določili, da [bi] mora[l] OLAF zadevni instituciji pravočasno podati ustrezne podatke“.
- 27 OLAF je 11. februarja 2004 sodnim organom v Bruslju (Belgija) in Hamburgu (Nemčija) poslal podatke v zvezi s sumom o kršitvi varstva poslovne skrivnosti in podkupovanju s tem, da se je skliceval na člen 10(2) Uredbe št. 1073/1999.
- 28 Na podlagi poslanih podatkov so tako belgijski kot nemški sodni organi začeli preiskavo v zvezi z domnevnim podkupovanjem, belgijski sodni organi pa tudi v zvezi s kršitvijo varstva poslovne skrivnosti.
- 29 Na predlog preiskovalnega sodnika, ki je bil v zadevi pristojen, je belgijska policija 19. marca 2004 izvedla hišno preiskavo in preiskavo pisarne tožeče stranke ter zasegla oziroma zapečatala službene in osebne listine.

- 30 Tožeča stranka je proti temu zasegu vložila tožbo pri belgijskih sodiščih. V skladu s tem postopkom je 1. decembra 2004 Cour de cassation belge njeno tožbo zavrnilo kot neutemeljeno.
- 31 Tožeča stranka je 15. aprila 2004 pisala direktorju OLAF, da bi se pritožila glede postopka, ki je bil izveden, in zahtevala dostop do preiskovalnega spisa, ki se nanaša nanjo.
- 32 Kopija dopisa, poslana belgijskim sodnim organom 11. februarja 2004, je bila 7. maja 2004 brez zaupnih elementov poslana predsedniku nadzornega odbora OLAF. Na koncu istega meseca je navedeni dopis dobila tudi tožeča stranka.
- 33 Varuh človekovih pravic je 12. maja 2005 na Evropski parlament naslovil posebno poročilo v zvezi s pritožbo 2485/2004/GG, ki jo je vložila tožeča stranka. V skladu s tem poročilom naj bi OLAF vedel, da je v dopisu, ki ga je v okviru preiskave v zvezi s pritožbo 1840/2002/GG naslovil na Varuha človekovih pravic, podal nepravilne in napačne izjave. Evropski varuh človekovih pravic je prav tako predlagal, naj Parlament to priporočilo sprejme kot resolucijo.

Postopek in predlogi strank

- 34 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 1. junija 2004, je tožeča stranka vložila to tožbo.

- 35 Z ločenim aktom, vpisanim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 4. junija 2004, je tožeča stranka vložila predlog, na eni strani, za začasno odložitev izvršitve ukrepa, ki ga je treba sprejeti v okviru domnevne prijave, ki jo je vložil OLAF 11. februarja 2004 pri belgijskih in nemških sodnih organih, in na drugi strani za odreditev, naj se OLAF vzdrži prejemanja, pregledovanja in preiskovanja oziroma seznanjanja z vsebino vseh listin in podatkov, ki jih imajo belgijski in nemški sodni organi na podlagi hišne preiskave in preiskave njene pisarne 19. marca 2004.
- 36 Z aktom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 17. junija 2004, je International Federation of Journalists (IFJ) vložila predlog za intervencijo v podporo predlogom tožeče stranke.
- 37 S sklepom predsednika Sodišča prve stopnje z dne 15. oktobra 2004 v zadevi Tillack proti Komisiji (T-193/04 R, ZOdl., str. II-3575) je predsednik Sodišča prve stopnje zavrnil predlog za izdajo začasnih odredb zavrnil in pridržal odločitev o stroških.
- 38 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča 24. decembra 2004, je tožeča stranka vložila pritožbo zoper zgoraj navedeni sklep Tillack proti Komisiji.
- 39 S sklepom z dne 26. januarja 2005 je predsednik četrtega senata Sodišča prve stopnje dopustil intervencijo IFJ v obravnavani zadevi. Intervenient je predložil intervencijsko vlogo in druge stranke so predložile pripombe glede te vloge v predpisanih rokih.
- 40 S sklepom z dne 19. aprila 2005 v zadevi Tillack proti Komisiji (C-521/04 P(R), ZOdl., str. I-3103) je predsednik Sodišča pritožbo v tej zadevi zavrnil in tožeči stranki naložil plačilo stroškov postopka.

41 Po poročilu sodnika poročevalca se je Sodišče prve stopnje (četrti senat) odločilo začeti ustni postopek.

42 Stranke so podale ustne vloge in odgovore na ustna vprašanja Sodišča prve stopnje na obravnavi 11. maja 2006.

43 Tožeča stranka predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— razglasi za nično odločbo OLAF o predložitvi prijave z dne 11. februarja 2004 belgijskim in nemškim sodnim organom;

— odredi, naj mu Komisija plača denarno odškodnino v vrednosti, ki jo določi Sodišče prve stopnje skupaj z obrestmi, po stopnji, ki jo določi Sodišče prve stopnje;

— odredi vse druge ukrepe, potrebne za izvedbo postopka;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

44 Komisija predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— zavrže ničnostno in odškodninsko tožbo kot nedopustni;

- podredno, zavrne navedeni tožbi kot neutemeljeni;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

⁴⁵ IFJ predlaga Sodišču prve stopnje, naj razglasi za nično odločbo OLAF z dne 11. februarja 2004 glede „prijave“ belgijskim in nemškim organom.

Pravno stanje

Dopustnost predlogov za razglasitev ničnosti akta, s katerim je OLAF belgijskim in nemškim sodnim organom poslal podatke

Trditve strank

⁴⁶ Komisija brez formalnega ugovaranja nedopustnosti zatrjuje, da je ničnostna tožba očitno nedopustna, ker izpodbijani akt v smislu člena 230, četrti odstavek, ES ne obstaja.

⁴⁷ S tem, da se sklicuje na sklep Sodišča prve stopnje z dne 18. decembra 2003 v zadevi Gómez-Reino proti Komisiji (T-215/02, RecFP, str. I-A 345 in II-1685, točki 50 in 51), Komisija zatrjuje, da je akt, s katerim je OLAF poslal podatke belgijskim in nemškim sodnim organom, v skladu z obveznostmi, določenimi s členom 10(2) Uredbe št. 1073/1999, pripravljalni akt, ki sam po sebi ne spreminja pravnega

položaja tožeče stranke. Nacionalni sodni organi naj bi namreč sami odločili, ali bodo zaradi poslanih podatkov na podlagi nacionalnega prava začeli sodno preiskavo, odredili preiskovalne ukrepe in uvedli kazenski pregon. Nacionalno sodišče naj bi bilo nato pristojno, da zadevno osebo obsodi ali je ne obsodi.

48 Komisija prav tako poudarja, da naj bi Sodišče prve stopnje v sodbi z dne 15. januarja 2003 v združenih zadevah Philip Morris International in drugi proti Komisiji (T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 in T-272/01, Recueil, str. II-1) ugotovilo, da zoper odločbo Komisije o vložitvi civilne tožbe pred ameriškim sodiščem ni bilo mogoče vložiti pravnega sredstva v smislu člena 230, četrty odstavek, ES, ker taka tožba sama po sebi ni spreminjala pravnega položaja tožene stranke. Komisija meni, da je treba to sodno prakso toliko bolj uporabiti v obravnavanem primeru, v katerem OLAF ni vložil prijave niti tožbe, ampak je le poslal podatke o dejstvih, ki bi lahko pristojne nacionalne organe spodbujale, da začnejo postopek, v katerem načeloma niti OLAF niti Komisija nista stranki.

49 Poleg tega naj dolžnost sodelovanja, določena v členu 10 ES, ne bi imela zavezujočega pravnega učinka za nacionalne sodne organe ali tožečo stranko. Člen 6(6) Uredbe št. 1073/1999 se naj ne bi uporabljal za akte, sprejete med kazenskimi preiskavami, ki so jih nacionalni sodni organi držav članic izvedli po tem, ko so prejeli podatke OLAF. Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, str. 2), naj z obravnavano zadevo ne bi bila nikakor povezana.

50 Poleg tega naj bi bila tožeča stranka upravičena do učinkovitega pravnega varstva. Najprej, ker je belgijski nalog za preiskavo edini akt, ki bi lahko vplival na svobodo izražanja tožeče stranke, bi morala sodno varstvo tega akta zagotavljati belgijska sodišča. Drugič, kljub temu da je bil nalog za preiskavo izdan na podlagi podatkov, ki

jih je poslal OLAF, naj bi tudi nacionalna pravna sredstva zagotavljala pravno varstvo pritožnika, čeprav bi se lahko, ko bi tožeča stranka pred nacionalnim sodiščem zatrjevala, da je OLAF v postopku preiskave kršil pravo Skupnosti, uporabil člen 234 ES. Tretjič, dejstvo, da prenosa podatkov, ki je bil izveden na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999, ni mogoče izpodbijati z ničnostno tožbo, naj ne bi pomenilo, da je tožba za nepogodbeno odgovornost pred sodišči Skupnosti vnaprej izključena.

- 51 Nazadnje, Komisija je izjavila, da naj bi imela vsaka izjema od pravil, ki se uporabljajo glede dopustnosti tožbe na podlagi člena 230 ES, negativne posledice za učinkovitost, zaupnost in neodvisnost preiskav OLAF. Meni, da čeprav bi belgijska sodišča vse tožbene razloge kršitve v zvezi z bistveno kršitvijo postopka, ki jo je storil OLAF, zavrgla kot nedopustne, naj ta ničnostna tožba zato še ne bi bila dopustna. Sodba Sodišča z dne 30. marca 2004 v zadevi Rothley in drugi proti Parlamentu (C-167/02 P, Recueil, str. I-3149) naj ne bi vodila k drugačni ugotovitvi.
- 52 Tožeča stranka zatrjuje, da je njena ničnostna tožba, vložena na podlagi člena 230 ES, dopustna.
- 53 Najprej meni, da je imela „prijava“ OLAF pravne učinke, ker so nacionalni organi nato uvedli preiskavo. Države članice naj bi bile namreč v skladu s členom 10 ES in Uredbo št. 1073/1999, zlasti njenim členom 6(6), dolžne sodelovati z OLAF.
- 54 Dalje, interesi tožeče stranke naj ne bi bili varovani zadostno, če bi morala čakati na končno odločbo belgijskih organov, preden bi lahko izpodbijale „prijavo“ OLAF. Bolj

splošno, novinarji in njihovi obveščevalci naj bi bili odvrnjeni od odkrivanja podatkov v zvezi z institucijami Skupnosti, če bi to zanje pomenilo tveganje, da bodo „prijave“, ki jih je vložil OLAF, vodile k začetku kazenskih postopkov. Razveljavitev izpodbijanih ukrepov naj bi tudi prispevala k ponovnemu ugledu tožeče stranke, ki naj bi mu ponavljanje neresničnih trditev OLAF povzročilo hudo škodo.

- 55 Tožeča stranka meni, da je izpodbijanje „prijave“ edino učinkovito sredstvo za prepoved nezakonitega razširjanja podatkov, ki so jih zbrali belgijski organi med preiskavo, in ki bi lahko omogočili določitev vira tožeče stranke. OLAF bi lahko namreč imel v belgijskem kazenskem postopku vlogo oškodovanca kot tožilca in posledično zahteval dostop do zaseženih listin. Poleg tega bi razglasitev ničnosti „prijave“ lahko sama po sebi imela pravne posledice, zlasti to, da bi se Komisija izognila ponavljanju take prakse.
- 56 V zvezi z zgoraj navedenim sklepom Gómez-Reino proti Komisiji tožeča stranka meni, da so se okoliščine, na podlagi katerih je bil sprejet, zelo razlikovale od teh v obravnavani zadevi.
- 57 Poleg tega naj bi Uredba št. 1073/1999 in Uredba št. 2185/96 OLAF sicer dali posebne pravice, ki bi razvile tesno sodelovanje z nacionalnimi nadzornimi institucijami.
- 58 V odgovor na trditev Komisije, na podlagi katere naj OLAF nemškimi ali belgijskim sodnim organom nikoli ne bi predlagal, naj sprejmejo posebne ukrepe, tožeča stranka meni, da ni pravilna. Najprej naj bi OLAF v „prijavi“, ki je bila naslovljena na belgijske organe, priporočil hitro ukrepanje, ker naj bi se tožeča stranka kmalu preselila v Washington (Združene države). Preiskovalci OLAF naj bi nato že 13. in 16. januarja 2004 stopili v stik z nacionalnimi uradniki, da bi uskladili preiskovalne

ukrepe. Nazadnje naj bi OLAF nacionalnim organom predlagal, naj izvedejo hišno preiskavo in preiskavo pisarne tožeče stranke, da bi zbral dokaze za svojo notranjo preiskavo, kar naj bi potrdila izjava predsednika nadzornega odbora OLAF na House of Lords Select Committee on the European Union (posebni odbor zgornjega doma pri Evropski uniji, Združeno kraljestvo) 19. maja 2004. Preiskovalni sodnik torej naj ne bi ravnal popolnoma neodvisno, ampak na predlog OLAF.

59 Tožeča stranka prav tako opozarja, da so nacionalni organi le zaupali preiskovalnim poročilom OLAF, ki so na podlagi člena 9(2) Uredbe št. 1073/1999 dopustni dokazi pred sodišči. Glede tega tožeča stranka zatrjuje, da kršitev varstva poslovne skrivnosti s strani uradnika Evropskih skupnosti po belgijskem pravu ni kaznivo dejanje. Zato meni, da bi OLAF lahko vstopil v postopek v vlogi oškodovanca kot tožilca zaradi privilegiranega položaja, ki ga ima z belgijskimi organi, ki so bili pripravljeni ukrepati na podlagi „prijave“.

60 Iz zgoraj navedenega naj bi izhajalo, da „prijave“ OLAF ni mogoče primerjati z odločbo Komisije, da vloži civilno tožbo v zadevi, na podlagi katere je bila sprejeta zgoraj navedena sodba Philip Morris International in drugi proti Komisiji, v kateri je položaj Komisije mogoče primerjati s položajem posameznikov. Na drugi strani pa naj bi imel sklep Sodišča prve stopnje z dne 13. julija 2004 v zadevi Comunidad Autónoma de Andalucía proti Komisiji (T-29/03, ZOdl., str. II-2923) drugačen kontekst, saj naj bi se nanašal na končno poročilo v zunanji preiskavi. Poleg tega naj bi Sodišče prve stopnje upoštevalo dejstvo, da je tožilec medtem zadevo opustil, tako da poročilo ni več moglo imeti negativnih pravnih učinkov.

61 Nazadnje s sklicevanjem na zgoraj navedeno sodbo Rothley in drugi proti Parlamentu tožeča stranka meni, da je treba člen 230 ES uporabiti v luči pravice do učinkovitega pravnega varstva. V obravnavani zadevi torej ne obstaja nobeno drugo pravno sredstvo za izpodbijanje ravnanja OLAF. Zahtevati, naj nacionalno sodišče Sodišču predloži vprašanje za predhodno odločanje, naj ne bi mogla, ker naj

nezakonitost ravnanj OLAF ne bi bila odvisna od nezakonitosti ukrepov nacionalnih sodnih organov. Za sojenje OLAF naj bi bila pristojna le sodišča Skupnosti in ne nacionalna sodišča oziroma na zadnji stopnji Evropsko sodišče za človekove pravice. Nacionalni postopek naj torej ne bi omogočal zagotovitve učinkovitega sodnega nadzora. Tožeča stranka meni, da ni sprejemljivo, da v zadevi v zvezi s svobodo tiska obstaja le odškodninska tožba pred Sodiščem prve stopnje.

- 62 IFJ zatrjuje, da je tožba dopustna, ker „prijave“, vložene pri nemških in belgijskih sodnih organih, pomenijo odločbe v smislu člena 230, četrti odstavek, ES. Ničnostna tožba naj tako ne bi bila vložena proti preiskavi, ki so jo izvedli belgijski organi, ampak proti odločbi OLAF, ki bi lahko imela pravne učinke za osebnost tožeče stranke.
- 63 Nasprotno kot v zadevi, zaradi katere je bil sprejet zgoraj navedeni sklep Gomez-Reino proti Komisiji, se obravnavana zadeva nanaša na „prijavo“, ki ima neposredne pravne posledice za tožečo stranko, in ne zgolj na pripravljalne ukrepe.
- 64 S sklicevanjem na sodbo Sodišča z dne 5. oktobra 1988 v zadevi Hamill proti Komisiji (180/87, Recueil, str. 6141) IFJ poudarja, da lahko sodišča Skupnosti nadzorujejo tudi samo posredovanje podatkov nacionalnim sodnim organom.
- 65 Nazadnje, IFL meni, da je pri uveljavljanju pravice do učinkovitega pravnega varstva ničnostna tožba prav tako dopustna. Člen 230 ES bi bilo treba namreč razlagati v duhu celotne pravne ureditve, da bi bila tožeča stranka lahko deležna sodnega varstva proti ravnanjem OLAF. Belgijska sodišča naj tako ne bi bila sposobna od primera do primera izčrpno in poglobljeno nadzorovati, ali so akti, ki so jih sprejele institucije Skupnosti, v skladu s pravom Skupnosti.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 66 V obravnavani zadevi je ničnostna tožba vložena zoper akt, s katerim je OLAF na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999 nemškimi in belgijskimi sodnim organom poslal podatke v zvezi s sumom o kršitvi varstva poslovne skrivnosti in podkupovanjem, ki se nanaša na tožečo stranko.
- 67 V skladu z ustaljeno sodno prakso akti in odločbe, zoper katere se lahko vložijo ničnostna tožba v smislu člena 230 ES, pomenijo ukrepe z zavezujočimi pravnimi učinki, ker vplivajo na interese tožeče stranke, ker pomembno spremenijo njen pravni položaj (sodba Sodišča z dne 11. novembra 1981 v zadevi IBM proti Komisiji, 60/81, Recueil, str. 2639, točka 9, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. aprila 2006 v zadevi Camós Grau proti Komisiji, T-309/03, ZOdl., str. II-1173, točka 47).
- 68 Ugotoviti je torej treba, da v obravnavani zadevi izpodbijani akt ne spreminja dovolj pomembno pravnega položaja tožeče stranke.
- 69 Iz določb Uredbe št. 1073/1999, zlasti iz uvodne izjave 13 in člena 9 te uredbe izhaja, da ugotovitve OLAF, ki so del končnega poročila, ne morejo avtomatično voditi k začetku sodnega ali disciplinskega postopka, ker se pristojni organi prosto odločijo o nadaljevanju za končno poročilo in so torej edini organi, ki lahko izdajo odločbe, s katerimi se lahko poseže v pravni položaj oseb, za katere naj bi poročilo priporočilo uvedbo takih postopkov (zgoraj navedeni sklep Sodišča prve stopnje Comunidad Autónoma de Andalucía proti Komisiji, točka 37, in zgoraj navedena sodba Camós Grau proti Komisiji, točka 51).

- 70 Prav tako člen 10(2) Uredbe št. 1073/1999 določa le pošiljanje podatkov nacionalnim sodnim organom, ki so v okviru svojih pristojnosti prosti, da presodijo vsebino in obseg navedenih podatkov, in tako o ukrepih, ki jih je v določenem primeru treba sprejeti. Posledično morebitni začetek sodnega postopka po tem, ko je OLAF poslal podatke, in nadaljnji pravni akti, izhajajo samo in izključno iz odgovornosti nacionalnih organov.
- 71 Nobena trditev, ki sta jo podali tožeča stranka in intervenientka, ni taka, da bi povzročila dvom o tej ugotovitvi.
- 72 Najprej načelo lojalnega sodelovanja državam članicam nalaga obveznost, naj sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev uporabe in učinkovitosti prava Skupnosti, ter institucijam Skupnosti določa vzajemno dolžnost lojalnega sodelovanja z državami članicami (sodbi Sodišča z dne 26. novembra 2002 v zadevi First in Franex, C-275/00, Recueil, str. I-10943, točka 49, in z dne 4. marca 2004 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-344/01, Recueil, str. I-2081, točka 79). To načelo določa, da morajo nacionalni sodni organi, kadar jim OLAF pošlje podatke na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999, skrbno preizkusiti navedene podatke in posledično ravnati ustrezno, da bi zagotovili spoštovanje prava Skupnosti, v določenem primeru, če menijo, da je to upravičeno, začeti sodni postopek. Vendar taka obveznost skrbnega preizkusa ne določa, da je treba na podlagi zgoraj navedene določbe zadevne prenose razlagati strogo, tako da bi morali nacionalni organi sprejeti posebne ukrepe, saj naj bi taka razlaga spreminjala razporeditev nalog in odgovornosti, kot je določena za izvajanje Uredbe št. 1073/1999 (zgoraj navedeni sklep Tillack proti Komisiji, točka 33).
- 73 Poleg tega se člen 6(6) Uredbe št. 1073/1999 o preiskavah, ki jih izvaja OLAF, in Uredba št. 2185/96 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in

drugimi nepravilnostmi, nanašata na pooblastila za preiskavo, ki jih imata OLAF in Komisija. Če lojalno sodelovanje, ki se pričakuje od držav članic medtem, ko izvajajo pooblastila za preiskavo, določa sodelovanje pristojnih nacionalnih organov pri ukrepih, ki se izvajajo v imenu Skupnosti, pa nikakor ni povezano z lastnimi pooblastili navedenih organov, predvsem sodnimi, in ne pomeni vmešavanja v njihove pristojnosti.

- 74 Drugič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, v skladu s katero bi OLAF lahko vstopil v belgijski kazenski postopek v vlogi oškodovanca kot tožilca, da bi dobil dostop do dokumentov, ki so bili zaseženi na domu in v pisarni tožeče stranke, je treba opomniti, da naj ob domnevi, da obstaja ta možnost, le-ta ne bi vplivala na izpodbijanje akta, s katerim je OLAF nacionalnim sodnim organom poslal podatke.
- 75 Tretjič, zgoraj navedena sodba Hamill proti Komisiji, katere predmet je bila odškodninska tožba in ne ničnostna tožba, ne določa, da naj bi imelo pošiljanje podatkov s strani OLAF na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999 zavezujoče pravne učinke, ki bi vplivali na interese tožeče stranke.
- 76 Četrto, dejstva, ki jih je navedla tožeča stranka, ki po njenem mnenju dokazujejo, da belgijski sodni organi niso ravnali neodvisno, ampak na predloge OLAF, naj ne bi bila sprejeta.
- 77 Na eni strani v zvezi z izjavo predsednika nadzornega odbora OLAF pred House of Lords Select Committee on the European Union z dne 19. maja 2004 tožeča stranka ne poda nobenega elementa, ki bi Sodišču prve stopnje omogočilo, da preveri vsebino te izjave, in je torej ni mogoče upoštevati.

78 Na drugi strani pa sta besedili točk 2.2 in 2.3 vmesnega poročila, ki je bilo priloženo dopisu, naslovljenemu na belgijske sodne organe, naslednji:

„Z državnim tožilstvom v Hamburgu [...]in z državnim tožilstvom v Bruslju [...] smo 13. januarja 2004 oziroma 16. januarja 2004 že razpravljali, da je bil prenos podatkov obema nacionalnima organoma za začetek neodvisnih, vendar usklajenih postopkov potreben;

[...]

Potrebno je hitro ukrepanje, ker naj bi H.-M. Tillack po naših podatkih zapustil Bruselj marca letos, da bi postal dopisnik za *Stern* v Washingtonu [...] Z njegovim odhodom iz Bruslja bi lahko pomembni dokazni elementi dokončno izginili“.

79 Glede točke 2.2 vmesnega poročila tožeča stranka ne izpodbija trditve Komisije, na podlagi katere naj bi bili kontakti med OLAF in nacionalnimi državnimi tožilstvi vzpostavljeni čisto iz formalnih razlogov, kot je bilo vprašanje, kateri osebi je bilo treba poslati podatke. Če je treba v zvezi s točko 2.3 ugotoviti, da je OLAF v tej zadevi dejansko želel hitro ukrepanje, ta želja belgijskih sodnih organov nikakor ne zavezuje. Ni je namreč mogoče izenačiti s predlogom belgijskim organom, da naj začnejo sodni postopek ali sprejmejo kake druge ukrepe. Člen 10(2) Uredbe št. 1073/1999 v zvezi s pošiljanjem podatkov, pridobljenih med preiskavami, ki so bili poslani nacionalnim sodnim organom, določa le pošiljanje podatkov nacionalnim sodnim organom, ki v okviru svojih pristojnosti presodijo o nadaljevanju.

- 80 Nazadnje trditev, da učinkovito pravno varstvo ne obstaja, ni pravilna. Ta trditev sama namreč ne zadostuje za utemeljitev dopustnosti tožbe (sklepa Sodišča prve stopnje z dne 28. novembra 2005 v združenih zadevah EEB in Stichting Natuur en Milieu proti Komisiji, T-236/04 in T-241/04, ZOdl., str. II-4945, točka 68, in z dne 19. septembra 2005 v zadevi Aseprofar in Edifa proti Komisiji, T-247/04, ZOdl., str. II-3449, točka 59). Sicer pa iz spisa in razprav med obravnavo izhaja, da je tožeča stranka pri belgijskih sodiščih in nato pri Evropskem sodišču za človekove pravice vložila tožbo proti ukrepom, ki so jih sprejeli belgijski sodni organi po prenosu podatkov OLAF 11. februarja 2004. Poleg tega je imela tožeča stranka možnost, da pozove nacionalne sodne organe, ki niso pristojni, naj sami ugotovijo, ali je akt, s katerim je OLAF prenesel podatke belgijskim sodnim organom, neveljaven (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 22. oktobra 1987 v zadevi Foto-Frost, 314/85, Recueil, str. 4199, točka 20), da v zvezi s tem Sodišču predložijo vprašanje za predhodno odločanje.
- 81 Iz zgoraj navedenega izhaja, da naj pošiljanja podatkov na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999, ki v obravnavani zadevi ni imelo zavezujočega pravnega učinka, ne bi bilo mogoče šteti za akt, ki bi lahko vplival na pravni položaj tožeče stranke.
- 82 Posledično predlogov za razglasitev ničnosti akta, s katerim je OLAF 11. februarja 2004 poslal podatke nemškimi in belgijskim sodnim organom, ni mogoče sprejeti.

Predlogi za odškodnino za zatrjevano škodo

Dopustnost

– Trditve strank

- 83 Komisija ugotavlja, da odškodninska tožba zajema dva različna predloga. Nanašata se na odškodnino za škodo, ki naj bi jo na eni strani domnevno povzročila „prijava“

OLAF in na drugi strani sporočilo za medije OLAF marca 2002 in septembra 2003 ter druge izjave, ki jih je objavil OLAF.

84 Ta tožba naj bi bila v celoti nedopustna, ker naj ne bi izpolnjevala pogojev, ki jih določa člen 44(1)(c) Poslovnika Sodišča prve stopnje.

85 Poleg tega naj bi bil odškodninski zahtevek zaradi „prijave“ OLAF nedopusten, saj je ta odškodninska tožba tesno povezana z ničnostno tožbo, ki tudi sama ni dopustna.

86 Tožeča stranka najprej meni, da je odškodninski zahtevek v zvezi s „prijavo“ OLAF dopusten. Poudarja, da naj nepravilna ravnanja OLAF ne bi bila izvzeta iz sodnega nadzora.

87 Nato izpodbija trditev v skladu s katero odškodninska tožba ni dopustna, če je vzrok za škodo predmet druge ničnostne tožbe, ki je prav tako nedopustna.

88 Nazadnje, meni, da je bila preiskava v skladu s pogoji dopustnosti, ki jih določa Poslovník, in naj bi dovolj jasna, da bi toženi stranki omogočila, da pripravi obrambo. Navedla naj bi namreč nezakonito ravnanje OLAF, utrpljeno škodo in tožbene razloge, zaradi katerih obstaja vzročna zveza med tem nezakonitim ravnanjem in navedeno škodo.

– Presoja Sodišča prve stopnje

- ⁸⁹ V skladu z ustaljeno sodno prakse na podlagi člena 21, prvi pododstavek, Statuta Sodišča, ki se uporablja za postopek pred Sodiščem prve stopnje, mora na podlagi člena 53, prvi pododstavek, tega statuta in člena 44(1)(c) Poslovnika vsaka preiskava navesti predmet spora in vsebovati povzetek navedenih tožbenih razlogov. Ta povzetek mora biti dovolj jasen in natančen, da toženi stranki omogoči, da pripravi obrambo, in Sodišču prve stopnje, da odloči o tožbi, če je mogoče, brez drugih podatkov. Da bi zagotovili pravno varnost in dobro izvajanje sodne oblasti, morajo zato, da bi bila tožba dopustna, bistvene dejanske in pravne okoliščine, na katerih temelji, izhajati vsaj skupaj, vendar usklajeno in razumljivo, iz besedila same tožbe (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 10. julija 1997 v zadevi Guérin automobiles proti Komisiji, T-38/96, Recueil, str. II-1223, točka 41, in z dne 16. marca 2004 v zadevi Danske Busvognmænd proti Komisiji, T-157/01, Recueil, str. II-917, točka 45).
- ⁹⁰ Da bi izpolnila te zahteve, bi morala odškodninska tožba za povrnitev škode, ki naj bi jo domnevno povzročile institucije Skupnosti, vsebovati elemente, ki omogočajo opredelitev ravnanja, ki ga tožeča stranka očita instituciji, zaradi katerih meni, da obstaja vzročna zveza med ravnanjem in domnevno utrpljeno škodo, ter tudi značaj in obseg te škode (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1996 v zadevi Asia Motor France in drugi proti Komisiji, T-387/94, Recueil, str. II-961, točka 107, in z dne 10. februarja 2004 v združenih zadevah Calberson GE proti Komisiji, T-215/01, T-220/01 in T-221/01, Recueil, str. II-587, točka 176).
- ⁹¹ V obravnavani zadevi je treba najprej poudariti, da so tožbeni predlogi, katerih namen je povrnitev zatrjevane škode, zelo kratki. Vendar omogočajo opredelitev dveh domnevno nepravilnih ravnanj OLAF, ki sta tožeči stranki po njenem mnenju povzročili škodo. Prvi se nanaša na „prijavo“ OLAF belgijskim nacionalnim organom. Drugi zajema sporočili OLAF za medije z dne 27. marca 2002 in

30. septembra 2003 ter izjave predstavnika OLAF za stike z javnostjo, ki so bile objavljene v *European Voice* 4. aprila 2002, in generalnega direktorja OLAF, ki so bile predvajane na Stern TV 24. marca 2004.

- 92 Dalje iz tožbe izhaja, da škodo, ki naj bi jo tožeča stranka utrpela zaradi zatrjevanih različnih nepravilnih ravnanj OLAF, zajema povzročitev škode za njen osebni in poklicni ugled. Tožba prav tako omogoča določitev obsega utrpljene škode, ki naj bi jo domnevno povzročil OLAF.
- 93 Nazadnje tožeča stranka navaja obstoj vzročne zveze med izpodbijano škodo in različnimi nepravilnimi ravnanji, ki jih očita OLAF.
- 94 Poleg tega iz trditev, ki jih je v zvezi z utemeljenostjo tožbe navedla Komisija, izhaja, da je lahko ustrezno pripravila obrambo v zvezi s pogoji za vložitev tožbe za nepogodbeno odgovornost Skupnosti.
- 95 Očitek Komisije, da tožba ni v skladu z določbami člena 44(1)(c) Poslovnika, je treba torej zavrniti.
- 96 Komisija prav tako meni, da je odškodninski zahtevek v zvezi s „prijavo“ OLAF nedopusten, ker je tesno povezan z ničnostno tožbo, ki je prav tako nedopustna.

- 97 Glede tega je treba opozoriti, da je tožba zaradi odgovornosti samostojna tožba, ki ima v sistemu pravnih sredstev posebno vlogo, in so zanjo določeni pogoji za izvajanje, ki so določeni glede na njen posebni namen. Medtem ko je namen tožbe za razglasitev ničnosti in tožbe zaradi nedelovanja kaznovati nezakonnost pravno zavezujočega akta ali neobstoj takega akta, je namen tožbe zaradi odgovornosti povračilo škode, ki je nastala zaradi akta ali nezakonnitega ravnanja, ki se očita instituciji ali organu Skupnosti (glej sodbo Sodišča z dne 23. marca 2004 v zadevi Varuh človekovih pravic proti Lambertsu, C-234/02 P, Recueil, str. I-2803, točka 59, in navedeno sodno prakso).
- 98 Ker posamezniki, ki zaradi pogojev dopustnosti iz člena 230, četrti pododstavek, ES ne morejo neposredno izpodbijati določenih aktov ali ukrepov Skupnosti, pa imajo možnost, da zaradi ravnanja, ki ne more biti predmet odločanja in zato ne more biti predmet ničnostne tožbe, vložijo tožbo za nepogodbeno odgovornost, ki je določena v členu 235 ES in členu 288 ES, drugi pododstavek, če bi bilo to ravnanje tako, da bi bila Skupnost odgovorna (zgoraj navedena sodba Philip Morris International in drugi proti Komisiji, točka 123, in zgoraj navedena sodba Camós Grau proti Komisiji, točka 78).
- 99 Odškodninska tožba, ki je vložila tožeča stranka in katere namen je povrnitev nepremoženjske škode, ki je po njenem mnenju nastala zaradi ravnanj, ki se očitajo OLAF, se mora glede dopustnosti obravnavati neodvisno od ničnostne tožbe.
- 100 Iz zgoraj navedenega izhaja, da so predlogi tožeče stranke, katerih namen je povrnitev škode, ki naj bi jo povzročila domnevno nepravilna ravnanja OLAF, dopustni.

Temelj

– Trditve strank

- 101 Tožeča stranka meni, da so upravni akti nepravilni zaradi „prijave“, ki jo je OLAF predložil belgijskim sodnim organom. Ta naj bi bila nezakonita, ker naj bi kršila več obličnostnih pravil in temeljnih pravic, ki pomenijo svobodo tiska. Tožeča stranka se prav tako nanaša na sporočila za medije OLAF, ki sta bili objavljeni marca 2002 in septembra 2003. V zvezi s tem naj bi Varuh človekovih pravic izjavil, da je bilo sporočilo za medije iz marca 2002, ki temelji na govoricah, akt očitno slabega upravljanja, in da je kršilo načelo sorazmernosti. To sporočilo kot tako bi bilo treba torej šteti za nezakonit upravni akt. Sporočilo za medije iz septembra 2003 naj bi bilo prav tako primer slabega upravljanja in naj bi kršilo načelo sorazmernosti, ker naj bi ponovilo trditve, ki jih je vsebovalo sporočilo za medije iz marca 2002. Nazadnje se tožeča stranka sklicuje na izjave predstavnika za stike z javnostjo OLAF, kot so bile objavljene v reviji *European Voice* z dne 4. aprila 2002, in direktorja OLAF, ki so bile predvajane na Stern TV 24. marca 2004. Ugledu tožeče stranke naj bi povzročile škodo in ker temeljijo zgolj na govoricah, naj bi kršile tudi načelo dobrega upravljanja.
- 102 Tožeča stranka prav tako zatrjuje, da je OLAF prekoračil prosto presojo, ki jo ima. Ob upoštevanju teže storjenih napak bi bilo treba ravnanje OLAF šteti za dovolj pomembno kršitev pravila prava Skupnosti.
- 103 Trdi, da je utrpela nepremoženjsko škodo, ker je bila povzročena huda škoda za njen osebni in poklicni ugled. Na eni strani naj bi veliko težje pridobila podatke pri virih, ki jih uporablja pri opravljanju poklica. Na drugi strani naj bi bila prodaja teh člankov časopisom in revijam močno ovirana. Tako naj bi ravnanja OLAF resno kršila možnosti razvoja kariere tožeče stranke. Poleg tega naj bi bil obstoj

nepremoženjske škode posebej pomemben, kadar krive ovadbe vodijo k začetku kazenskih preiskav, preiskav in zasegu tako kot v obravnavanem primeru. Tožeča stranka predlaga, naj Sodišče prve stopnje določi natančen znesek denarne kazni, ki bi lahko hkrati pomenil odškodnino in bi odvrčal Komisijo od takih ravnanj. Tožeča stranka začasno predlaga znesek 250.000 evrov.

104 V zvezi z vzročno zvezo tožeča stranka potrjuje, da so škodo za njen ugled povzročili sporočili OLAF za medije in izjave, ki so jima sledile, vrh vsega je bila prijava OLAF belgijskim sodnim organom, ki je vodila k hišni preiskavi in preiskavi njene pisarne. V zvezi s tem naj bi preiskovalci OLAF sodnim organom svetovali in jim v prijavi sporočili podatke, ki naj bi jih zavedli v zmotu glede nujnosti in neizogibnosti ukrepanja. Tožeča stranka meni, da dejstvo, da so belgijski organi do določene mere delovali počasi, ne vpliva na utemeljenost tožbe.

105 Glede sporočila za medije in drugih javnih izjav OLAF tožeča stranka poudarja, da OLAF redko objavlja sporočila, ki naznanjajo začetek preiskave. Poleg tega meni, da jo je kdorkoli, ki se zanima za zadevo, takoj opredelil kot novinarja, ki je podkupil uradnika Skupnosti. Še več, dejanja, kot so znana danes, naj bi bila veliko težja kot tista, ki jih je preiskoval Varuh človekovih pravic leta 2003. OLAF naj bi Varuhu človekovih pravic namreč poslal napačne podatke, s tem da je navajal, da so ga obvestili zanesljivi viri, zlasti člani Evropskega parlamenta, medtem ko je bil njegov edini vir gospod G.

106 V svojem odgovoru na tožbo tožeča stranka poudarja, da trditve, ki ji je objavil OLAF, niso le primer slabega upravljanja, ampak tudi kršitev načela dobrega upravljanja, domneve nedolžnosti in pravice do pravičnega sojenja. Objava sporočil

za medije naj bi prav tako pomenila kršitev člena 8 Uredbe št. 1073/1999, kolikor se varstvo poslovne skrivnosti nanaša na podatke, ki so bili sporočeni in pridobljeni v okviru notranjih preiskav.

107 Komisija trdi, da odškodninska zahtevka nista utemeljena.

108 Najprej glede odškodninskega zahtevka v zvezi s prenosom podatkov belgijskim in nemškimi sodnim organom zatrjuje, da OLAF ni kršil nobenega pravnega predpisa. Poleg tega naj tožeča stranka ne bi dokazala dovolj pomembne kršitve pooblastila OLAF za odločanje po prostem preudarku.

109 V zvezi z resničnostjo zatrjevane škode tožba ne navaja bolj podrobnih podatkov glede posebnega poklicnega položaja tožeče stranke. Ta naj bi bila zaposlena pri reviji *Stern* in škoda za njen ugled zaradi preiskave in zasega, ki so ga izvedli belgijski organi, naj ne bi bila storjena.

110 Tožeča stranka naj predvsem ne bi dokazala vzročne zveze med pošiljanjem podatkov OLAF in škodo, za katero zatrjuje, da jo je utrpela. Med samostojnima in diskrecijskima aktoma belgijskih organov naj ne bi bilo vzročne zveze: začetek sodne preiskave; preiskava in zaseg. Le zadnji pomenita neposreden in odločilen vzrok očitane škode. Komisija meni, da v primeru, da se preiskava, za katero imajo nacionalni organi diskrecijsko pravico, ne izvede, ni tveganja za povzročitev škode

neimenovanju obveščevalcev tožeče stranke. Če tožeča stranka meni, da je utrpela škodo zaradi preiskave, mora zahtevati odškodnino od države Belgije.

- 111 Drugič, Komisija glede odškodninskega zahtevka zaradi sporočil za medije in drugih javnih izjav meni, da OLAF ni kršil nobenega pravnega predpisa, ki bi vplival na tožečo stranko in zlasti na njen ugled. Podrobneje, sporočilo za medije z dne 27. marca 2002 naj ne bi navajalo priimka novinarja ali organa tiska. Ta revija je le v sporočilu, ki je bilo objavljeno v *Stern* 28. marca 2002, potrdila, da ima listine, ki so bile razširjene, izključno ona, in odkrila priimek novinarja. Poleg tega naj bi sporočilo za medije z dne 27. marca 2002 kolikor je mogoče nepristransko navedlo glavni predmet izvedene notranje preiskave. Ta naj ne bi bil niti neresničen niti nesorazmeren. Ker je potrdil, da je šel njen predstavnik za stike z javnostjo v izjavah predaleč, naj OLAF ne bi imel pravice objaviti sporočila za medije, ki bi potrjevalo začetek preiskave in navajalo njen predmet. Podredno Komisija opozarja, da OLAF ni resno in očitno prekršil mej svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku pri odnosih z mediji.
- 112 Komisija sicer potrjuje, da v nobenem primeru med sporočilom za medije z dne 27. marca 2002 in morebitno škodo za ugleda tožeče stranke ni nobene vzročne zveze. Tožena stranka meni, da tudi ob domnevi, da bi si lahko sporočilo OLAF od njegove objave naprej javnost razlagala tako, da se nanaša na tožečo stranko, je sporočilo *Stern* naslednji dan prekinilo vsako vzročno zvezo.
- 113 Nazadnje glede predlogov Varuha človekovih pravic Komisija trdi, da so dejstva, na katerih je utemeljil svoje priporočilo iz leta 2003, drugačna od teh, ki jih navaja Komisija pred Sodiščem prve stopnje v obravnavanem postopku. Poleg tega to, da je Varuh človekovih pravic določil, da gre za primer slabega upravljanja, naj ne bi bilo

enakovredno sodni ugotovitvi, da je Komisija kršila pravice tožeče stranke. Podrobneje, Varuh človekovih pravic naj ne bi preizkusil vprašanja, ali je OLAF storil dovolj pomembno kršitev pravnega pravila. Varuh človekovih pravic naj bi poleg tega uporabil druga dokazna pravila, kot so tista, ki urejajo tožbe za nepogodbno odgovornost na podlagi člena 235 ES in člena 288, drugi odstavek, ES. Varuh človekovih pravic in sodišča Skupnosti uporabljajo namreč različna merila in načine presoje, ki odsevajo njihovi različni naravi in funkciji.

- 114 IFJ meni, da je OLAF s tem, da je posredoval podatke nemškimi in belgijskimi sodnim organom zgolj na podlagi govoric in špekulacij, očitno prekoračil meje diskrecijske pravice ali pooblastila za odločanje po prostem preudarku. Ta presoja naj bi bila opravljena zlasti ob upoštevanju določb Uredbe št. 1073/1999 ter pravic in svoboščin zadevnih oseb.
- 115 Intervenientka meni, da je OLAF kršil svobodo tiska, pravico do spoštovanja zasebnega življenja in nedotakljivosti stanovanja, Pogodbo ES, Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Uredbo št. 1073/1999 in določena pravila Poslovnika.

– Presoja Sodišča prve stopnje

- 116 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je nepogodbena odgovornost Skupnosti za nezakonito ravnanje njenih organov v smislu člena 288, drugi odstavek, ES podana ob izpolnitvi vseh pogojev, in sicer nezakonitosti ravnanja, ki se očita institucijam, dejanskega obstoja škode in obstoja vzročne zveze med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo (sodba Sodišča z dne 29. septembra 1982 v zadevi Oleifici Mediterraneei proti EGS, 26/81, Recueil, str. 3057, točka 16; sodbe Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1996 v zadevi International Procurement Services proti

Komisiji, T-175/94, Recueil, str. II-729, točka 44; z dne 16. oktobra 1996 v zadevi Efisol proti Komisiji, T-336/94, Recueil, str. II-1343, točka 30, in z dne 11. julija 1997 v zadevi Oleifici Italiani proti Komisiji, T-267/94, Recueil, str. II-1239, točka 20).

- 117 V zvezi s prvim pogojem sodna praksa zahteva, da mora biti ugotovljena dovolj pomembna kršitev pravnega predpisa, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom (sodba Sodišča z dne 4. julija 2000 v zadevi Bergaderm in Goupil proti Komisiji, C-352/98 P, Recueil, str. I-5291, točka 42). V zvezi z zahtevo, v skladu s katero mora biti kršitev dovolj pomembna, je odločilno merilo za presojo, ali je ta zahteva izpolnjena, da je zadevna institucija Skupnosti očitno in resno prekoračila meje pooblastila za odločanje po prostem preudarku. V primeru, ko je odločanje po prostem preudarku te institucije znatno omejeno ali pa ga sploh ni, lahko že sama kršitev prava Skupnosti zadošča za ugotovitev obstoja dovolj pomembne kršitve (sodba Sodišča z dne 10. decembra 2002 v zadevi Komisija proti Camar in Tico, C-312/00 P, Recueil, str. I-11355, točka 54, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 in T-225/99, Recueil, str. II-1975, točka 134).

- 118 V zvezi s pogojem vzročne zveze je lahko Skupnost odgovorna le za škodo, ki dovolj neposredno izhaja iz nepravilnega ravnanja zadevne institucije (sodba Sodišča z dne 4. oktobra 1979 v združenih zadevah Dumortier Frères in drugi proti Svetu, 64/76 in 113/76, 167/78 in 239/78, 27/79, 28/79 in 45/79, Recueil, str. 3091, točka 21, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. februarja 2003 v zadevi Meyer proti Komisiji, T-333/01, Recueil, str. II-117, točka 32). Nasprotno Skupnost ni dolžna nadomestiti vseh, čeprav oddaljenih, škodljivih posledic ravnanj svojih organov (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Dumortier Frères in drugi proti Komisiji, točka 21).

119 Če eden od teh pogojev ni izpolnjen, je treba tožbo v celoti zavrni, ne da bi bilo treba preučiti druge pogoje (sodba Sodišča z dne 15. septembra 1994 v zadevi KYDEP proti Svetu in Komisiji, C-146/91, Recueil, str. I-4199, točki 19 in 81, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. februarja 2002 v zadevi Förde-Reederei proti Svetu in Komisiji, T-170/00, Recueil, str. II-515, točka 37).

120 V luči te sodne prakse je treba preveriti utemeljenost različnih trditev, ki sta jih navedli tožeči stranki.

121 Najprej je treba poudariti, da varstvo zasebnega življenja in nedotakljivosti stanovanja, svoboda tiska, načelo domneve nedolžnosti in pravica do pravičnega sojenja, ki so temeljne pravice, dajejo posamezniku pravice, katerih spoštovanje zagotavljajo sodišča Skupnosti. Tožeča stranka v zvezi s tem navaja dve domnevno nepravilni ravnanji OLAF, ki ju je treba, ker sta različne narave, obravnavati ločeno.

122 Najprej je bilo v zvezi z odškodninskim zahtevkom za povrnitev škode, ki naj bi domnevno nastala zaradi „prijave“ OLAF, ugotovljeno, da morajo nacionalni sodni organi presoditi o posledicah podatkov, ki jih je na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999 poslal OLAF, ne da bi jih ta prenos kakorkoli zavezoval (glej točko 70 zgoraj). Posledično naj bi tožeča stranka utrpela zatrjevano škodo zaradi ravnanja nacionalnih sodnih organov, ki so se odločili, da v okviru svojih pooblastil začnejo sodni postopek in nato izvedejo preiskavo.

- 123 Poleg tega tožeča stranka ne pojasnjuje, kako naj bi prenos podatkov – ki je zaupen in nespoštovanja zaupnosti katerega ni zatrjeval – nacionalnim sodnim organom lahko povzročil hudo škodo za njen osebni in poklicni ugled.
- 124 Iz tega izhaja, da tožeča stranka ni dokazala obstoja dovolj neposredne vzročne zveze med prenosom podatkov, ki jih je OLAF na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 1073/1999 poslal belgijskim sodnim organom, in zatrjevano škodo.
- 125 Ker naj torej pogoj povzročitve nepogodbene odgovornosti Skupnosti, in sicer obstoj vzročne zveze med zatrjevano škodo in ravnanjem OLAF v obravnavani zadevi ne bi bil izpolnjen, je treba odškodninski zahtevek v zvezi s „prijavo“ OLAF zavriniti, ne da bi bilo treba preizkusiti druge pogoje za povzročitev navedene odgovornosti.
- 126 Drugič, glede odškodninskega zahtevka za povračilo škode, ki naj bi domnevno nastala zaradi sporočil za medije OLAF, je treba poudariti, da se je tožeča stranka sklicevala na predlog Varuha človekovih pravic z dne 10. junija 2003 in na njegovo priporočilo z dne 20. novembra 2003, s katerima je bil ugotovljen primer slabega upravljanja, da bi iz njega lahko sklepali, da je sporočilo za medije z dne 27. marca 2002 „kot tako“ „nezakonit upravni akt“ in da je sporočilo za medije z dne 30. septembra 2003 nov primer slabega upravljanja, ki s tem, da ponavlja trditve prej navedenega sporočila, prav tako krši načelo sorazmernosti.

- 127 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da samo načelo dobre uprave, na kršitev katerega se sklicuje v tem okviru, ne daje pravic posameznikom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. decembra 2001 v zadevi Area Cova in drugi proti Svetu in Komisiji, T-196/99, Recueil, str. II-3597, točka 43), razen če zajema posebne pravice, kot so pravica, da se njegove zahteve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku, pravica biti slišan, pravica dostopa do spisa, pravica do obrazložitve odločbe v smislu člena 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razglasene 7. decembra 2000 v Nici (UL 2000, C 364, str. 1), kar ni primer v obravnavani zadevi.
- 128 Poleg tega dejstvo, da je Varuh človekovih pravic akt opredelil kot „akt slabega upravljanja“, samo po sebi ne pomeni, da je ravnanje OLAF dovolj pomembna kršitev pravnega predpisa v smislu sodne prakse. Z ustanovitvijo Varuha človekovih pravic je Pogodba državljanom Unije, podrobneje uradnikom ter drugim uslužbencem Skupnosti, namreč odprla alternativno sredstvo tožbi pred sodiščem Skupnosti, da bi zagovarjali svoje interese. Ta izvensodna alternativna sredstva ustrezajo posebnim merilom in nima nujno istega cilja kot sodno varstvo (sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. aprila 2002 v zadevi Lamberts proti Varuhu človekovih pravic, T-209/00, Recueil, str. II-2203, točka 65).
- 129 Ob upoštevanju samostojnosti, ki jo Uredba št. 1073/1999 daje OLAF, in splošnega cilja, da se javnost seznanila s sporočili za medije, je treba šteti, da ima OLAF široko diskrecijsko pravico glede namena in vsebine sporočila za medije v zvezi s preiskovalnimi dejanji.
- 130 Poleg tega iz presoje besedila sporočila za medije z dne 27. marca 2002 izhaja, da je edini odlomek, ki bi lahko povzročil škodo, naslednji:

„V skladu s podatki, ki smo jih prejeli od [OLAF], je novinar prejel več listin v zvezi s spisom, imenovanim zadeva Van Buitenen. Ni izključeno, da je nekdo v OLAF (ali v drugi instituciji) za pridobitev teh listin prejel denar [...]“.

131 Tudi če bi osebe, ki so vedele za zadevo, lahko stopile v stik s tožečo stranko, te trditve, ki so hipotetične, ki ne navajajo priimka tožeče stranke in revije, za katero je delala, ne pomenijo očitne in resne prekoračitve meje pooblastila OLAF za odločanje po prostem preudarku. Poleg tega naj bi sam *Stern* v sporočilu za medije z dne 28. marca 2002 navedel priimek tožeče stranke. Identiteto te, skupaj s preiskavami OLAF, naj torej ne bi odkril OLAF, ampak revija *Stern*, za katero je delala tožeča stranka. Zato naj za zatrjevano povzročitev hude škoda za osebni in poklicni ugled, ki je povezana s to objavo, ne bi bil kriv OLAF. Posledično sporno sporočilo za medije ne pomeni dovolj pomembne kršitve prava Skupnosti s strani OLAF.

132 Namen sporočila za medije OLAF z dne 30. septembra 2003, ki je bilo objavljeno po predlogu priporočila Varuha človekovih pravic z dne 18. junija 2003, je namreč ublažiti trditve, ki jih vsebuje sporočilo za medije z dne 27. marca 2002. Tako določa:

„[...] preiskava OLAF v zvezi s tem ni zaključena, vendar je [OLAF] do sedaj dokazal le, da je bilo plačilo zagotovo izvedeno“. Ugotoviti je torej treba, da to sporočilo, tako kot prejšnje sporočilo, ni dovolj pomembna kršitev pravnega pravila.

133 Isto je treba skleniti v zvezi z izjavo predstavnika za stike z javnostjo OLAF, navedeno v reviji *European Voice* z dne 4. aprila 2002, v skladu s katero je imel OLAF „na prvi pogled dokaze, da bi lahko bilo plačilo izvedeno“, saj zaradi

previdnosti uporabljenih izrazov ni mogoče dokazati obstoja dovolj pomembne kršitve prava Skupnosti. V zvezi z izjavo direktorja OLAF na Stern TV 24. marca 2004 tožeča stranka ni podala nobenega dejstva take narave, da bi bilo mogoče preveriti njeno vsebino.

134 Tožeča stranka v tožbi sicer ne poda nobene pravne trditve, na podlagi katere bi lahko presodili, kako bi bilo mogoče objavo sporočila za medije in druge javne izjave OLAF opredeliti kot „dovolj pomembno kršitev“ pravnega pravila.

135 Iz zgoraj navedenega izhaja, da tožeča stranka ni dokazala obstoja dovolj pomembne kršitve prava Skupnosti, ki se pripisuje OLAF, ki bi ji lahko povzročila škodo. Njen odškodninski zahtevek v zvezi s sporočilom za medije in druge javne izjave OLAF je torej treba zavrniti, ne da bi bilo treba preizkusiti resničnost in značaj zatrjevané škode.

136 Odškodninsko tožbo je torej treba v celoti zavrniti.

Predložitev listin

137 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga naj predloži celoten prepis „prijav“, ki jih je OLAF naslovil na nemške in belgijske sodne organe.

138 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija med postopkom pred Sodiščem prve stopnje predložila dopise, ki so bili naslovljeni na nemške in belgijske sodne organe 11. februarja 2004, v neprečiščeni različici.

139 Glede tega brezpredmetnega predloga torej ni treba odločati.

140 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

141 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov, skupaj s stroški postopka za izdajo začasne odredbe.

142 V skladu s členom 87(4), tretji pododstavek, Poslovnika IFJ, intervenientka, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (četrti senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. O predlogu za predložitev listin ni treba odločati.**
- 3. Tožeča stranka nosi svoje stroške ter stroške, ki jih je priglasila Komisija, skupaj s stroški postopka za izdajo začasne odredbe.**
- 4. International Federation of Journalists nosi svoje stroške.**

Legal

Lindh

Vadapalas

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 4. oktobra 2006.

Sodni tajnik

Predsednik

E. Coulon

H. Legal